

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO
PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-275 2, 3, 7, 11, 14, 15, 16, 22, 25-2 IR 51 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 5-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. TAP-20-1802(3); TAIS NR. 20-10430(5))**

2020-12-23 Nr. NV-3420

Vilnius

Projekto rengėjas: Vidaus reikalų ministerija.

Projekto tikslas: siūlomais pakeitimais siekiama perkelti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria nustatomos taisyklės dėl paprastesnio finansinės ir kitos informacijos naudojimo tam tikrų nusikalstamų veikų prevencijos, nustatymo, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už jas tikslais, nuostatas į Lietuvos nacionalinę teisę, taip pat siekiama pašalinti Europos Tarybos ekspertų komiteto dėl priemonių, nukreiptų kovai su pinigų plovimu bei teroristų finansavimu (MONEYVAL), nustatytą trūkumą dėl reikalavimo pranešti apie teroristų finansavimo atvejus.

Dabartinė situacija:

Šiuo metu FNTT turima informacija, gauta įgyvendinant pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones, gali būti teikiama kitoms kompetentingoms institucijoms, Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūrai (Europolui) jų funkcijoms vykdyti tik tais atvejais, kai jos prašoma tiriant pinigų plovimo ir susijusius pirminius nusikaltimus, teroristų finansavimo nusikaltimus. Jeigu informacijos prašoma kitais nei pinigų plovimo, pirminių nusikaltimų, taip pat su teroristų finansavimo veikla susijusių nusikaltimų prevencijos ar tyrimo tikslais, FNTT nėra įgaliota teikti turimą finansinę informaciją ar finansinės analizės informaciją.

Šiuo metu finansinės žvalgybos padaliniai (Lietuvoje - FNTT) yra įgalioti tarpusavyje keisti informaciją, susijusią su teroristų finansavimu, tačiau ši teisė neapima terorizmo nusikaltimo srities.

Europos Tarybos ekspertų komiteto dėl priemonių, nukreiptų kovai su pinigų plovimu bei teroristų finansavimu (MONEYVAL), rekomendacijose Lietuvai pabrėžiama, kad Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimas pranešti tik apie teroristų arba teroristinių organizacijų rėmimą yra siauresnis, nei reikalaujama pagal Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu (FATF) standarto – pranešti apie teroristų finansavimą.

Projekto esmė: siekiant perkelti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę, taip pat atsižvelgiant į Europos Tarybos ekspertų komiteto rekomendacijas, siūloma:

- Nustatyti, kad FNTT, gavusi motyvuotą kompetentingos valstybės institucijos prašymą pateikti turimą finansinę informaciją ar finansinės analizės informaciją, kuri konkrečiu atveju būtina sunkiai nusikalstamai veikai užkardyti, nustatyti, ištirti arba baudžiamajam persekiojimui, pateikia ją ne vėliau kaip per 10 darbo dienų. Informacijos teikimui numatomos išimties, pavyzdžiui, jeigu yra objektyvių priežasčių daryti prielaidą, kad suteikus tokią informaciją būtų padarytas neigiamas poveikis atliekamiems tyrimams ar analizėms, arba išskirtinėmis aplinkybėmis tais atvejais, kai informacijos atskleidimas būtų aiškiai neproporcingas teisėtiems fizinio ar juridinio asmens interesams ir kt. Šiuo metu informacija teikiama, jei jos prašoma tiriant pinigų plovimo ir susijusius pirminius nusikaltimus, teroristų finansavimo nusikaltimus.
- Nustatyti, kad FNTT, gavusi motyvuotą Europolo prašymą pateikti informaciją ar finansinę analizę, kuri būtina Europolo funkcijoms ir uždaviniams vykdyti, pateikia ją ne vėliau kaip per 10 darbo dienų.

- Nustatyti, kad duomenų subjektas turi teisę susipažinti su kompetentingose valstybės institucijose tvarkomais jo asmens duomenimis (atsižvelgiant į Direktyvos nuostatas ir derinant su nacionaline teise).
- Suteikti teisę FNTT išimtiniais ir skubiais atvejais keisti finansinę informaciją ar finansinę analizę, kuri gali būti svarbi su terorizmu arba organizuotu nusikalstamumu, susijusiu su terorizmu, susijusiai informacijai tvarkyti ar analizuoti. Šiuo metu FNTT yra įgaliota keisti informaciją, susijusią su teroristų finansavimu, tačiau ši teisė neapima terorizmo nusikaltimo srities.
- Nustatyti pareigą pateikti FNTT informaciją, jeigu žinoma ar įtariama, kad turtas yra susijęs su teroristų finansavimu. Šiuo siūlymu siekiama pašalinant Europos Tarybos ekspertų komiteto dėl priemonių, nukreiptų kovai su pinigų plovimu bei teroristų finansavimu (MONEYVAL), nustatytą trūkumą.
- Numatyti, kad Vyriausybės įgaliota institucija teiks Europos Komisijai Direktyvoje nurodytą statistinę informaciją (numatoma, kad įgaliota institucija bus Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos).
- Siūlomi kiti pakeitimai detalai aprašyti projekto aiškinamajame rašte.

Numatoma projekto įsigaliojimo data 2021 m. rugpjūčio 1 d.

Įgyvendinant siūlomas nuostatas, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Informatikos ir ryšių departamentas turės modifikuoti savo informacines sistemas, šiems darbams atlikti 2021 metais reikės 80 tūkst. eurų.

Derinimas:

Įstatymo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir suderintas su Finansų ministerija ir Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (patikslintas Įstatymo projekto aiškinamasis raštas ir atitikties lentelė; dėl pasiūlymo, į kurį neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma).

Į Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta arba jos suderintos darbo tvarka.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė dėl patikslinto projekto esminių pastabų neturi (į redakcinio pobūdžio pasiūlymus bus atsižvelgta).

Projektas buvo apsvarstytas 2020-12-22 tarpinstituciniame pasitarime, kuriame nutarta projektą teikti svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlytume projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje.